

การวิเคราะห์ความสอดคล้องของทรัพยากรสารสนเทศ กับหลักสูตรที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Analyzing the correspondence between information resources
and Chiang Mai Rajabhat University curricular: a content analysis

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสอดคล้องด้านเนื้อหา ปริมาณ และความทันสมัยของหนังสือ
ที่มีในสำนักหอสมุดกับหลักสูตรมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ฉบับปรับปรุงปี 2559 เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูล
รายการบรรณานุกรมทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ แบบบันทึกเนื้อหารายวิชา
แบบบันทึกจำนวนหนังสือที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับรายวิชา และแบบบันทึกจำนวนหนังสือแยกตามภาษา สาขาวิชา
และปีพิมพ์ ผลการศึกษา พบว่า หนังสือที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตรมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน
156,046 เล่ม เป็นหนังสือภาษาไทย จำนวน 141,625 เล่ม และหนังสือภาษาอังกฤษ จำนวน 14,421 เล่ม คิดเป็นร้อยละ
97.45 ของหนังสือในหอสมุด ด้านความทันสมัย พบว่า หนังสือที่พิมพ์ในช่วง 10 ปี (พ.ศ. 2546-2555 หรือ
ค.ศ. 2003-2012) มากที่สุด ร้อยละ 52.50 ส่วนหนังสือที่พิมพ์ในช่วง 5 ปี (พ.ศ. 2556-2560 หรือ ค.ศ. 2013-
2017) มีน้อยที่สุด ร้อยละ 8.28 ของหนังสือทั้งหมด โดยสาขาวิชาที่มีหนังสือสอดคล้องกับหลักสูตรมากที่สุด คือ
สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ส่วนสาขาวิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น และสาขาวิชาภาษาจีน มีหนังสือสอดคล้องกับหลักสูตร
น้อยที่สุด ด้านความทันสมัยสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ และสาขา
วิชาภาษาอังกฤษ มีหนังสือทันสมัยมากที่สุด ส่วนสาขาวิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม สาขาวิชาสัตวศาสตร์ และ
สาขาวิชาฝรั่งเศสธุรกิจ มีหนังสือทันสมัยน้อยที่สุด ตามลำดับ

บทนำ

ปริมาณทรัพยากรสารสนเทศที่มีในหอสมุดเป็นดัชนีชี้วัดด้านคุณภาพการศึกษา แต่คุณภาพของทรัพยากร
สารสนเทศในหอสมุดไม่ได้ขึ้นอยู่กับปริมาณเพียงอย่างเดียว หากยังรวมถึงความทันสมัย ความหลากหลาย และ
ความสอดคล้องตามหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยเปิดสอน ที่ผ่านมามีสำนักหอสมุดไม่เคยมีการศึกษาถึงความคุ้มค่าและ
ความสอดคล้องระหว่างหนังสือกับหลักสูตรที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมาก่อน จึงทำให้ไม่ทราบว่าหนังสือที่จัดหา
มานั้นมีปริมาณเพียงพอต่อผู้ใช้ และสอดคล้องกับหลักสูตรมากน้อยเพียงใด ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
พบว่า วิธีการศึกษาความสอดคล้องของเนื้อหาหลักสูตรที่นำมาใช้และได้ผลเป็นอย่างดี คือ การนำรายวิชา
ในหลักสูตรมาวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อจัดหมวดหมู่ตามระบบแผนการจัดหมู่ และกำหนดหัวเรื่อง แล้วทำการสืบค้น
รายการทรัพยากรสารสนเทศในฐานข้อมูลหอสมุดอัตโนมัติ เพื่อหาปริมาณ และความทันสมัยของทรัพยากร
สารสนเทศ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะใช้วิธีการดังกล่าวในการศึกษาวิเคราะห์ความสอดคล้อง
ของหนังสือที่ให้บริการในสำนักหอสมุดกับหลักสูตรที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้
เป็นแนวทางในการวางแผนจัดสรรงบประมาณในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการประเมิน
ความคุ้มค่าด้านปริมาณกับงบประมาณที่ได้รับ และการพิจารณาคัดออกอย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์

- 1 ศึกษาความสอดคล้องด้านเนื้อหาของทรัพยากร
สารสนเทศในสำนักหอสมุดกับหลักสูตรที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงใหม่
- 2 ศึกษาปริมาณ และความทันสมัยของหนังสือ ที่มีในสำนัก
หอสมุดกับหลักสูตรที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

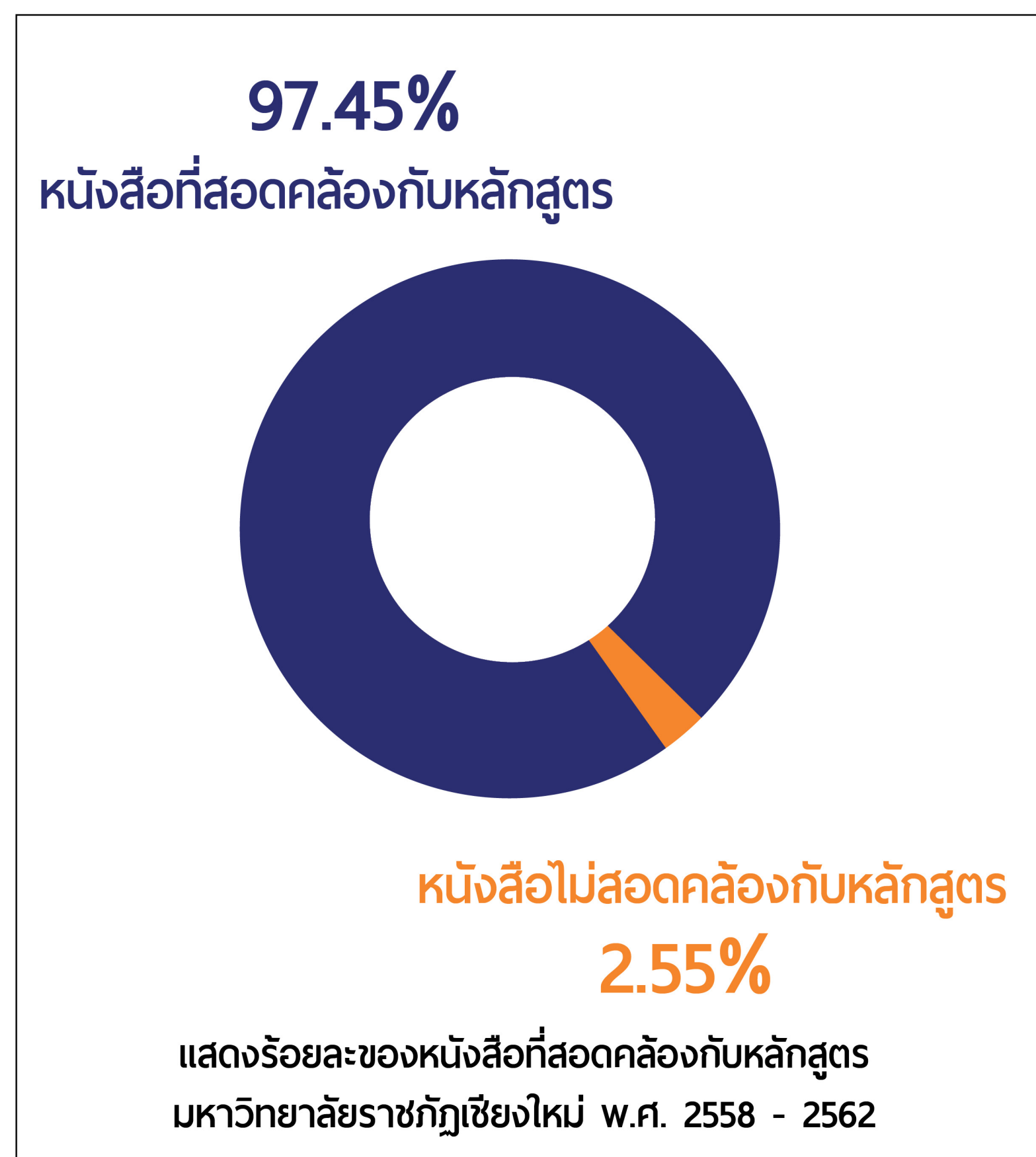
ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

รัชฎาภรณ์ มูลมาก และ สุนี ไชยวงษ์
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ratchadaporn_m@g.cmr.ac.th and Sunee_cha@g.cmr.ac.th

ผลการศึกษา

ภาษาไทย 99.84%
ภาษาอังกฤษ 78.92%

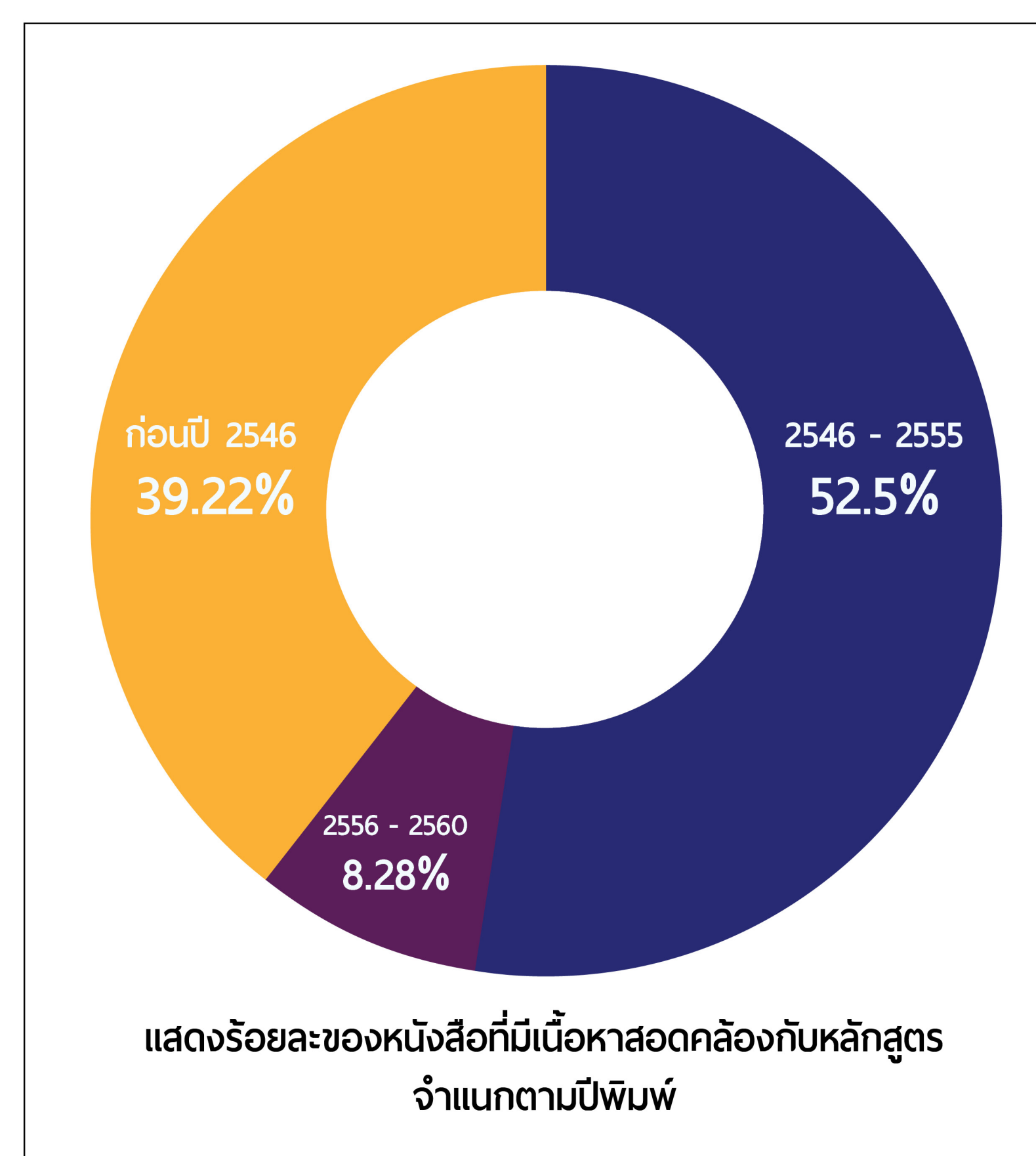
ความสอดคล้องด้านเนื้อหา

ออกแบบผลิตภัณฑ์	8.69%
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	6.84%
รัฐศาสณศาสตร์	5.26%
ภาษาจีน	0.46%
ภาษาญี่ปุ่น	0.45%
เทคโนโลยีสถาปัตยกรรม	0.32%

ความทันสมัยของหนังสือ

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	6.84%
สารสนเทศศาสตร์	8.69%
ภาษาอังกฤษ	5.26%
ภาษาฝรั่งเศสธุรกิจ	1.52%
สัตวศาสตร์	0.92%
เทคโนโลยีสถาปัตยกรรม	0.62%

ข้อเสนอแนะ

- 1 ควรมีการตรวจสอบและแก้ไขข้อมูลระเบียบทรัพยากรสารสนเทศในฐานข้อมูลหอสมุดอัตโนมัติ
ให้ถูกต้องสมบูรณ์ก่อนการศึกษาวิจัย
- 2 ควรมีการศึกษาความสอดคล้องด้านเนื้อหาของหนังสือกับหลักสูตรทุกครั้งเมื่อมีการปรับปรุง
หลักสูตรใหม่
- 3 ควรมีการศึกษาความสอดคล้องด้านเนื้อหาของของทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่น เช่น สื่อสัททัศน์
ดรรชนีวารสาร เป็นต้น
- 4 ควรแสวงหาความร่วมมือกับคณาจารย์ประจำหลักสูตรในการคัดเลือกหนังสือที่มีเนื้อหาสอดคล้อง
กับรายวิชาในหลักสูตรที่ตนสังกัด
- 5 ควรมีการประชาสัมพันธ์บริการเสนอแนะหนังสือเข้าหอสมุดให้มากขึ้น

การนำไปใช้ประโยชน์

- 1 ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณการจัดหาหนังสือให้เพียงพอ และสอดคล้อง
กับความต้องการของผู้ใช้ และขยายขอบเขตไปยังทรัพยากรสารสนเทศอื่น ๆ ต่อไป
- 2 ใช้เป็นแนวทางในการประเมินความคุ้มค่าด้านปริมาณทรัพยากรสารสนเทศกับงบประมาณที่ได้รับ
- 3 ผลการศึกษาความทันสมัยของหนังสือสามารถใช้เป็นข้อมูลในการสำรวจการใช้และพิจารณา
คัดออกหนังสือที่มีปีพิมพ์เกิน 10 ปีได้
- 4 ใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร หรือจัดทำหลักสูตรใหม่

